

ZWIĄZEK BANKÓW POLSKICH

JERZY BAŃKA

WICEPREZES

Warszawa, dnia 28 lipca 2015 roku

Pan
Kazimierz Kleina
Przewodniczący
Komisji Budżetu i Finansów Publicznych
Senat RP

Szanowny Panie Przewodniczący,

w związku z pracami Komisji Budżetu i Finansów Publicznych nad *ustawą o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego i o Rzeczniku Finansowym (druk senacki nr 986, druki sejmowe nr 3430, 3608 i 3608-A)* niniejszym przesyłam stanowisko Związku Banków Polskich zawierające postulaty zmian ustawy.

I. Na wstępie wskazać podnieść **brak spełnienia wymogu formalnego w postaci zasięgnięcia opinii Europejskiego Banku Centralnego (EBC)**. W Opinii Biura Analiz Sejmowych Kancelarii Sejmu w sprawie zgodności z prawem Unii Europejskiej poselskiego projektu ustawy o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego i o Rzeczniku Finansowym (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Krystyna Skowrońska) z dnia 25 maja 2015 r. (BAS-WAPEiM- 1047/15) zostało wskazane, że podstawą obowiązku zasięgnięcia takiej opinii jest art. 127 ust. 4 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej („TfUE”), który stanowi, że EBC jest konsultowany przez władze krajowe w sprawie każdego projektu regulacji w dziedzinach podlegających jego kompetencji, lecz w granicach i na warunkach określonych przez Radę. Aktem prawnym, który wypełnia treścią tą ogólną dyspozycję, jest decyzja Rady 98/415/WE z dnia 29 czerwca 1998 r. w sprawie konsultacji Europejskiego Banku Centralnego udzielanych władzom krajowym w sprawie projektów przepisów prawnych (Dz. Urz. WE L 189 z 3.7.1998, s. 42; dalej: „decyzja 98/415/WE”).

Zgodnie z art. 2 ust. 1 decyzji 98/415/WE władze państw członkowskich zasięgają opinii EBC w sprawach każdego projektu przepisu prawnego w dziedzinach podlegających jego kompetencji, zgodnie z Traktatem, szczególnie odnośnie do: spraw walutowych, środków

płatności, krajowych banków centralnych, gromadzenia, tworzenia i upowszechniania systemów walutowych, finansowych, bankowych, płatności oraz statystyk bilansów płatniczych, systemów płatności i rozliczeń, zasad mających zastosowanie do instytucji finansowych, w zakresie, w jakim wywierają one istotny wpływ na stabilność instytucji finansowych i rynków.

Zgodnie ze stanowiskiem wyrażonym w tej opinii **projekt powinien zostać notyfikowany EBC w trybie art. 127 ust. 4 TfUE. Notyfikacja powinna nastąpić na etapie umożliwiającym władzy rozpoczynającej opracowywanie projektu prawnego rozważenie opinii BBC przed podjęciem merytorycznych decyzji** (art. 4 decyzji. 98/415/WE).

II. Ponadto, ZBP zgłasza postulat zmian ustawy przedkładając poniższe poprawki dotyczące przepisów:

1) **art. 7 ustawy**

Proponowana poprawka:

- **skreśla się art. 7 ustawy**

Poprawka ma na celu usunięcie rozwiązania zawartego w art. 7, który stanowi, że w przypadku niedotrzymania terminu określonego w art. 5 (a w określonych przypadkach, terminu określonego w art. 6) reklamację uważa się za rozpatrzoną zgodnie z wolą wnoszącego. Przyjęcie takiej konstrukcji **ogranicza prawo do obrony podmiotu rynku finansowego**. Sankcja polegająca na automatycznym uwzględnianiu reklamacji klienta rodzi duże ryzyko nadużywania tej instytucji przez klientów. Szczególnie dotyczy to sytuacji, gdy w reklamacjach formułowane będą całkowicie nieuzasadnione żądania. W sytuacji braku odpowiedzi na taką „reklamację”, co przecież nie musiałyby wynikać ze złej woli przedsiębiorcy, żądanie klienta automatycznie stawałoby się uzasadnione. Kolejnym niebezpieczeństwem będzie składanie nieuzasadnionych reklamacji i to w bardzo dużych ilościach, z wyłącznym oczekiwaniem przez zgłaszającego na ewentualne uchybienia terminu udzielenia odpowiedzi na którąś z kolei taką samą reklamację. Przytoczenia wymaga również przykład podawany na posiedzeniu Komisji Finansów Publicznych przez Przewodniczącego KNF. W przypadku zgłoszenia reklamacji np. na niezgodność salda, na podaną przez zgłaszającego reklamację wyimaginowaną kwotę np. 1.000.000 zł, uchybienie terminowi oznaczałoby konieczność uznania rachunku nieuzasadnioną kwotą 1.000.000 zł.

2) **art. 9 pkt 2 ustawy.**

Proponowana poprawka:

Art. 9 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

*„2) skorzystania z instytucji mediacji albo sądu polubownego, albo innego **pozasądowego postępowania w sprawie** rozwiązywania sporów, jeżeli podmiot rynku finansowego przewiduje taką możliwość;”*

Poprawka ma na celu zastąpienie sformułowania „mechanizmu polubownego” rozwiązywania sporów sformułowaniem „pozasądowego postępowania w sprawie” celem usunięcia niespójności terminologicznej w Projekcie.

3) art. 19 ust. 5

Proponowana poprawka:

Art. 19 ust. 5 otrzymuje brzmienie:

*- „5. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych określi, w drodze rozporządzenia, terminy uiszczania, wysokość i sposób obliczania należności, o których mowa w ust. 1, **uwzględniając liczbę skarg corocznie składanych do Rzecznika na działalność poszczególnych podmiotów rynku finansowego** i zapewnienie skuteczności działalności Rzecznika i jego Biura.”*

Poprawka ma na celu wprowadzenie zmiany, aby po rozpoczęciu działalności przez Rzecznika punktem odniesienia sposobu obliczania należności ponoszonych przez podmioty na rzecz działalności Rzecznika i jego biura była liczba spraw kierowanych do rozstrzygnięcia Rzecznikowi na działalność poszczególnych podmiotów rynku finansowego, a nie liczba skarg w ogóle kierowanych do innych instytucji np. Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego. Parametry te powinny być aktualizowane po każdym roku kalendarzowym.

4) art. 34 ustawy

Proponowana poprawka:

Do art. 34 wprowadza się ust. 2 o brzmieniu:

*- „2. **Maksymalna wartość przedmiotu sporu nie może przekroczyć kwoty 10.000 zł.**”*

Poprawka ma na celu wprowadzenie górnego limitu wartości przedmiotu sporu wnoszonego do Rzecznika, który zostaje ustalony w wysokości kwoty 10.000 zł. W przeciwnym wypadku Rzecznik zastąpi postępowania przed sądami powszechnymi w przypadku skomplikowanych spraw dotyczących potencjalnie nawet milionowych sporów, gdzie niezbędne jest przeprowadzenie obszernego postępowania dowodowego z udziałem świadków, biegłych czy

też innych analiz i ekspertyz sądowych. Nie wydaje się, aby w takich przypadkach uzasadnione było prowadzenie postępowań przez Rzecznika.

5) art. 45 ustawy

Proponowana poprawka:

- Skreśla się art. 45

Poprawka ma na celu usunięcie zapisu dotyczącego uzupełnienia treści art. 105 ust. 1 pkt 2 Prawa bankowego o literę w), zgodnie z którym Rzecznik Finansowy może zwracać się do banku o udzielenie informacji objętych tajemnicą bankową w zakresie niezbędnym do realizacji przez ten podmiot ustawowych zadań określonych w ustawie. Wprowadzenie obowiązku banku udzielenia informacji stanowiącej tajemnicę bankową na żądanie Rzecznika Finansowego nie ma uzasadnienia. Ograniczenie praw i wolności, w tym prawa do prywatności, którego częścią jest tajemnica bankowa, zgodnie z art. 31 ust. 3 Konstytucji mogą być ustanawiane tylko w ustawie i tylko wtedy, gdy są konieczne w demokratycznym państwie dla jego bezpieczeństwa lub porządku publicznego, bądź dla ochrony środowiska, zdrowia i moralności publicznej, albo wolności i praw innych osób. Ograniczenia te nie mogą naruszać istoty wolności i praw. Należy podać w wątpliwość konieczność wprowadzenia obowiązku udzielenia informacji stanowiących tajemnicę bankową Rzecznikowi Finansowemu, tym bardziej, że obowiązek taki nie został wprowadzony przez ustawodawcę w kontekście spraw prowadzonych przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, czy Rzecznika Praw Obywatelskich.

Osoba, której informacje dotyczą, chcąc jednocześnie wnieść skargę mogłaby w tym przypadku upoważnić bank do przekazania takich informacji na piśmie zgodnie z art. 104 ust. 3 Prawa bankowego, tak jak ma to miejsce w przypadku postępowań prowadzonych przez Prezesa UOKiK, czy Rzecznika Praw Obywatelskich. Ponadto, wskazana przesłanka „zakresu niezbędnego do realizacji przez ten podmiot ustawowych zadań określonych w ustawie” została określona zbyt szeroko.

Dodatkowo należy wskazać, że art. 23 ust. 2 Projektu przewiduje, że wystąpienie o udzielenie informacji lub wyjaśnień w sprawach indywidualnych może nastąpić wyłącznie za zgodą klienta, którego sprawa dotyczy. Tym samym, nie ma potrzeby wprowadzania zmian do ustawy – Prawo bankowe.

Z wyrazami szacunku
Jerzy Borkowski